

miniBUDZOGÁŇ

NÓRSKO-SLOVENSKÝ SPOLOK č. 1/2001

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky informuje...

V dnešnej rubrike by sme Vás chceli informovať o novom zákone NR SR č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, ktorý vstúpil do platnosti od 1. januára 2001.

V zmysle menovaného zákona má právo na sprístupnenie informácií každý, teda aj žiadateľ, ktorý nie je občanom Slovenskej republiky. Od 1.1. 2001 sú štátne orgány povinné zverejniť niektoré informácie tak, aby k nim bol umožnený hromadný prístup (t.j. na internetovej stránke, resp. v sídle organizácie na verejne prístupnom mieste). Pod pojmom slobodný prístup k informáciám sa rozumie možnosť prístupu ku zverejneným informáciám a sprístupnenie informácií na žiadosť. Neposkytujú sa informácie, podliehajúce ochrane utajovaných skutočností, týkajúce sa osobnosti a súkromia fyzickej osoby, týkajúce sa obchodného tajomstva, alebo informácie, týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní. Žiadosť o sprístupnenie informácií môže byť doručená písomne, faxom, elektronickou poštou, ústne (teda aj telefonicky) alebo iným technicky vykonateľným spôsobom. Žiadateľ bude mať právo na ústne sprostredkovanie informácie, nahliadnutie do spisu a to aj bez preukázania právneho alebo iného dôvodu, vyhotovenie odpisu alebo výpisu, odkopírovanie informácie zo spisu alebo dokumentácie na technický nosič dát alebo sprístupnenie kópií predlôh s požadovanými informáciami. Informácie sa sprístupnia telefonicky, faxom, poštou alebo elektronickou poštou. Pojem informácia a jej štruktúra zákon explicitne nedefinuje. Zákon má všeobecný charakter a mal by sa aplikovať len vtedy, keď neexistuje iná špeciálna právna úprava. Žiadosti o sprístupnenie informácií sú spojené s konzulárnymi poplatkami. V prípade záujmu o bližšie informácie sa obráťte priamo na naše veľvyslanectvo.

Predsedníčka nórskeho parlamentu na návšteve Slovenska

V dňoch 28. - 31. januára 2001 uskutočnila na pozvanie predsedu NR SR J. Migaša oficiálnu návštevu Slovenska predsedníčka nórskeho parlamentu Kirsti Kolle Grondahlová. Predsedníčka parlamentu rokovala s

predsedom NR SR J. Migašom. Následne bola prijatá prezidentom SR R. Schusterom, podpredsedom vlády SR pre európsku integráciu P. Hamžíkom a ministerkou financií SR B. Schmögnerovou. Predmetom rozhovorov boli okrem zahraničnopolitických otázok so zameraním na vstup SR do NATO a integračné procesy v Európe aj rôzne aspekty bilaterálnych vzťahov a prehĺbenie spolupráce medzi parlamentmi oboch krajín. Jej oficiálna návšteva na Slovensku potvrdzuje novú, vyššiu kvalitu slovensko-nórskych vzťahov.

Nasledujúca ponuka nám prišla z Domu zahraničných Slovákov v Bratislave

Dom zahraničných Slovákov pripravuje v roku 2001 9. ročník najvyššej prezentácie kultúry zahraničných Slovákov na Slovensku.

Dni zahraničných Slovákov v Slovenskej republike 2001.

V roku 2001 chceme opäť dať priestor zahraničným Slovákom, aby sa predstavili s kultúrnymi programami v krajine svojich predkov. V galaprogramoch a programoch v rámci dní ZS v SR 2001 sa predstavia širokej verejnosti súbory, skupiny a sólisti z celého sveta. Dni ZS v SR sa uskutočnia v dňoch 1. - 16.7.2001 v hlavnom meste Slovenskej republiky v Bratislave, Piešťanoch, Banskej Bystrici, Východnej a v mestách a obciach stredoslovenského regiónu s vyvrcholením na 36. Folklorných slávnostiach pod Poľanou v Detve. Dom zahraničných Slovákov hradí účastníkom počas Dní ZS v SR 2001 ubytovanie, stravu a pohonné hmoty na území Slovenskej republiky.

Milí krajanovia

Výbor Nórsko-slovenského spolku by s radosťou uvítal, keby sa niektorí z členov spolku mohli zúčastniť tejto akcie ako delegáti NSS. V prípade záujmu prosíme, kontaktujte predsedkyňu spolku Eleonóru Koleničovú tlf: 22 10 89 16

Ideme s dobou – sme na internete
Časopis MiniBudzogáň aj s vybranými článkami z minulých čísiel a základnými informáciami o Nórsko-slovenskom spolku nájdete na adrese:
<http://home.online.no/~v.branko/nsf/nsfinfo.html>

SLOVENSKÉ PRÍRASTKY U DEICHMANA

Cudzozajčné oddelenie (Det flerspråklige Biblioteket) Deichmanovej knižnice (Deichmanske Biblioteket) zaznamenalo v poslednom čase ďalšie knižné prírastky zo Slovenska. Ako sme už oznámili, táto knižnica má o.i. aj niekoľko exemplárov Biblie v slovenskom preklade a teraz jej do zbierky pribudlo okolo štyridsať nových titulov zväčša súčasnej slovenskej literatúry v pôvodnom jazyku. Obsahové rozpätie novozískanej literatúry je pomerne široké. Je medzi nimi niekoľko starších i novších diel azda najvýznamnejšieho súčasného slovenského prozaika Jána Jhanidesa. V 60. rokoch bol tento autor jedným z prvých, čo dôsledne odmietal písať v duchu oficiálne proklamovaného „socialistického realizmu“ a sústreďoval sa na vnútorný život ľudského jedinca v modernom svete. Taká je napríklad jeho kedysi veľmi čítaná zbierka poviedok **Súkromie** (1963), ktorá nedávno vyšla v novom vydaní. Z Jhanidesových novších kníh odporúčame zbierku noviel **Dedičný červotoč** (1998), ktorej témou je o.i. odhaľovanie zločinov, páchaných u nás komunistickým režimom a jeho prisluhovačmi. Priateľom humoru odporúčame kompletne dielo živých klasikov tohto žánru M. Lasicu a J. Satinského, ktoré vyšlo v dvoch zväzkoch pod názvom „**L&S**“.

Ak by si niekto chcel prečítať náročnejšie knižky, ktoré originálne i pravdivo zobrazujú život na súčasnom Slovensku, môže si požičať zbierku poviedok **Sekerou a nožom**, ktorej autormi sú Peter Pišťanek a Dušan Taragel, ďalej poviedky Edmunda Hlatkého **Jesenný opar**, novelu Ivana Koleniča **Jeden úsmev stačí**, alebo čerstvé romány mladých autoriek Kataríny Chajdákovovej (**Pasca na mesiac**), resp. Danky Zavadovej (**Tretí deň nedeľa**). Zaujímavé sú tiež poviedky Etely Farkašovej **Hodina zapadajúceho slnka** a krátky román Rút Lichnerovej **Slepá rybka**.

Kto dáva prednosť oddychovej literatúre, môžu mu dobre padnúť sčasti autobiografické romány Petra Holku **Sen o sne** a **Nezabudnutelná vôňa zrelej pšenice**, alebo tiež detektívne poviedky Luboša Juríka **Posledné kriminálne prípady reportéra AZ**.

Priateľom dobrej poézie sa ponuka knižnice rozšírila o zbierky popredných slovenských básnikov ako Ján Buzássy (**Prechádzky jeseňou**), Mily Haugovej (**Kridlatá žena**), Viery Prokešovej (**Plet'**) alebo Dany Podrackej (**Meno**). Odporúčame tiež antológiu slovenskej poézie a prózy o holocauste, ktorú pod názvom **Božia ulička** zostavil bývalý slovenský chargé d'affaires v Nórsku Milan Richter.

Záujemcov o slovenský folklór môže potešiť publikácia Zuzany Beňuškovovej **Tradičná kultúra regiónov Slovenska**. Zasvätený pohľad na novší vývoj slovenského jazyka podáva publikácia Jána Kačalu **Slovenčina v 20. storočí**. Kto sa chce poučiť o novších dejinách Slovenska, môže si požičať knihu **Slovensko v 20. storočí** od jedného z našich najuznávanejších súčasných historikov, Ľubomíra Liptáka. Záujemcom o menej známu súčasť našich dejín vrelo odporúčame knihu významného slovenského politika a politológa Milana Hodžu (1878 – 1944) **Federácia v strednej Európe**. Autor, ktorý bol v r. 1935-38 československým premiérom, vydal pôvodne túto prácu po anglicky v exile počas 2. svetovej vojny. Jasnozrivo sa tu prihovára za úzku politickú spoluprácu menších stredoeurópskych národov, ktorá je podľa neho nevyhnutná, ak tieto národy chcú čeliť tlakom mocnejších susedov z východu i západu.

Pre najmenších čitateľov získala Deichmanova knižnica tituly **Osmijanko rozpráva** od Kristy Bendovej a **Lampášik** od Jána Milčáka.

Slabinou slovenských zbierok Deichmanovej knižnice je stále primálo diel staršej slovenskej literatúry. Problém však nie je v tom, že by knižnica našu klasiku nechcela, ale v tom, že ju na dnešnom Slovensku prakticky vôbec nevydávajú. Je to smutné, ale je to tak. Slušný, aj keď ani zďaleka nie uspokojivý výber slovenskej klasiky možno nájsť v nórskej Univerzitnej knižnici.

V súčasnosti je to však predovšetkým Deichmanova knižnica, ktorá cieľavedome nakupuje pôvodnú slovenskú literatúru. Sme presvedčení, že postupne bude v Nórsku narastať záujem o Slovensko a slovenský jazyk – a potom budú mať tieto zbierky pre nórske slovakistov veľkú hodnotu. Zatiaľ by bolo žiadateľné, keby sme si tieto knihy požičiavali aspoň my, Slováci, čo tu žijeme. Pracovníci knižnice otvorene hovoria, že intenzita ďalšieho nákupu slovenských kníh bude závisieť od toho, aký bude o ne záujem z radov čitateľstva. Preto si dovoľujem apelovať na tunajších krajanov, aby aspoň občas zašli do najbližšej knižničnej filiálky a nejakú slovenskú knihu si požičali. Je možné, že niektoré z najnovších titulov nie sú ešte skatalogizované, no Deichman už má aj zo starších čias zaujímavú zbierku slovenských kníh, nuž stačí iba vypýtať si ich zoznam a vybrať.

A ešte jedno. Ak by ste sa nedajbože chceli zbaviť slovenských (alebo aj českých), či už pôvodných alebo preložených kníh, prosíme vás, aby ste ich neodhadzovali do smetí, ale darovali Deichmanovej knižnici. Napríklad zbierka českých kníh bola už viackrát významne obohatená práve vďaka takýmto darcom.

Ivan Čičmanec

Ideme s dobou – sme na internete

Časopis MiniBudzogán aj s vybranými článkami z minulých čísiel a základnými informáciami o Nórsko-slovenskom spolku nájdete na adrese: <http://home.online.no/~v.branko/nsf/nsfinfo.html>

layout a tlač BRANKO / počet výtlačkov 90

elektronická verzia: <http://home.online.no/~v.branko/nsf/budzogan.html>

Branko Vladimír, Skogbrynet 39 D, 0283 Oslo tlf: 22 73 40 24 / 90 99 21 75

Slovensko 0903 / 35 20 60 tlf / záznamník

E-mail: v.branko@online.no